

ФИЛИП КУЗЕН
ХАЙДЕ ДА ИДЕМ НА КИНО

Превод от френски: Мария Раева, 1990

chitanka.info

Веднъж, когато разполагаше с пари, Мартюнен Морс минаваше през парижкото предградие Уе и видя едно кино. На вратата му висеше табелка: „ПРОДАВА СЕ“.

Той спря колата си, измъкна се от нея и огледа неприветливата улица. Огромни складове на животинска мазнина отляво и колосално хранилище за газ отдясно надвисваха над някога веселото зданийце. То отдавна беше загубило предишния си вид — киселите дъждове, въглеродният окис и сулфатите от пушеците на промишлените покрайнини го бяха разяли. Двукрилата врата с потънали в прах стъкла беше боядисана с някога любимия на всички яркочервен цвят, а двете дръжки на бравата бяха оплетени с ръждива верига, на която висеше нов-новеничък катинар. Миниатюрното кино приличаше на мрачен клошар, попаднал в лапите на ченгетата.

Матюрен веднага разбра, че ще купи киното. По тялото му пробягна гореща вълна — най-последно в ръцете му ще се окаже нещо, което ще му позволи да отмъсти за четиридесетте си години безцветен живот. Ще му помогне миниатюрното кино, напомнящо въгленче от яркия огън на миналите години, когато в него, над леко повдигнатата сцена е излитала зелена кадифена завеса и преди прожекцията са излизали жалки клоуни от предградията, стегнати в трика еквилибристи и загубили илюзии илюзионисти, вадещи от цилиндрите си миксоматозни зайци.

Морс знаеше, че подобни места още съществуват и като че ли са създадени за такива като него.

Матюрен изведнъж си припомни детството: някога и той беше дете и не познаваше нищо по-прекрасно от сухите барабанни удари, под които на малка мокра сцена се гърчеше излязъл от мода естраден певец, принуден да се съгласява на всичко поради вечната нужда от пари и пълната липса на талант. Днешният Матюрен Морс, този, който някога не се реши да стане артист, този, който не повярва на заключената в душата му свободна личност и стана просто Матюрен Морс, лоялно изживял своите четирийсет години, правейки на хората лоши услуги, позна, че киното се нарича „Селект“, въпреки че момчетиите бяха избили с камъни буквите „е“. От името бяха останали само съгласните: „С... л... кт“.

И това име, напомнящо за миналото, зазвуча в унисон с неговото вътрешно състояние и окончателно реши покупката.

Киното принадлежеше на внука на Жилбер Тос-Ламбийот, цар на нямото кино, ползвал се някога с шумна слава. Ернст Тос си призна, че баща му съсипал делото на дядото, а той самият се проявил като много лош стопанин и докарал киното до пълен крах. Казано накратко, „Селект“ бил определен за продажба още преди десет години. Поточно ставаше дума да се изплатят задълженията, които трябвало да се внесат в касата на местната комуна.

Сръчният предприемчив човек Матюрен Морс този ден направи добра сделка. Затова вечерта се затвори в своя кабинет на шейсет и осмия етаж на един небостъргач в квартал Дефанс, отвори бутилка вино и се чукна с отражението си в огледалото.

На другия ден звъня на всички предприемачи, които се занимаваха с оформянето на зрелищни заведения, и ги прие един след друг в колата си, паркирана срещу „Селект“. Матюрен им представи своите планове, избра най-скъпия, но наложи и подписване на драконовски задължения.

На 10 май в осем водещи ежедневника на парижка област се появи черно-бяла реклама, висока 200 мм. В поръчката за рекламата, подписана от Матюрен Морс се уточняваше, че обявата трябва да се появява ежедневно в течение на две седмици на едно и също място във вестниците както в дневните издания, така и в последното специално издание, и че всяко намаляване на рекламата предвижда глоба, сто пъти по-голяма от сумата, заплатена за направената заявка. Ставаше дума за стотици хиляди франкове и дори най-големият и влиятелен вестник не можеше да си позволи да се откаже от по-нататъшно публикуване на рекламата. Всеки главен редактор беше принуден да се примири с потока протести на БП (Бюрото за проверка на рекламата), лигите за опазване на семейството и тем подобните организации, бдящи за защитата на човешката личност. Две седмици вестниците публикуваха рекламата на Матюрен Морс:

ВСЯКА ВЕЧЕР В „СЕЛЕКТ“
8 авеню Жов, Уе станция Уе Карер,
тръгване от гара Сен Лазар

Е
Д

Т
Р

И   Ъ
Н   М
                                        С
Ф   А
И   Н
Л   Д
М   Е

Новото кино в западното предградие предлага на своите 100 зрители да изпитат чувството на неописуем страх — един шанс на сто да умреш със смъртта, показана във филма. Един шанс от сто да умреш със смъртта на героя от филма. Цената на един билет — 1000 франка (нови). (Дирекцията не носи никаква отговорност за случилото се.)

Първата прожекция е на 25 май в 21,00 часа.

Вечерта в посочения ден в зеления сумрак, разреден от светлината на живачните лампи в промишленото предградие, новото кино разтвори вратите си. Две мощни батерии кварцови прожектори осветиха розов фронтон с бяла украса. Във витрините, от двете страни на новобоядисаната врата, висяха огромни черно-червени афиши с мрачното предупреждение: „ЕДИН ФИЛМ, ЕДНА СМЪРТ!“

Премигна и запламтя кървава неонова светлина, върху прясната вар на фронтонна блеснаха буквите „Селект“.

По малките криволичещи улички започнаха да се стичат хора.

Мъже, жени, мъже и жени, които дърпаха след себе си замлъкнали, хапещи ноктите си от страх и възбуда деца. Старци с кресливо блеснали очи; нагло въртящи задниците си хлапаци; хванати за ръце дългокраки момиченца-фустички и шоколадови негри от гетото. Всички те приличаха на вълци, излезли от гората. Стотици вълци. Разменяйки си ненужно високо реплики, те вървяха и сякаш брояха всяка своя стъпка.

Изведнъж обаче някой от тълпата се спусна напред, за да бъде пръв на касата. И веднага затропаха стотици крака — след смелчака се втурна цялата тълпа.

След седем минути стоте билета, всеки по хиляда франка, бяха изкупени. Вратата на „Селект“ се захлопна и двата червени пламъка

угаснаха. Тъмнината в миниатюрния бяло-розов салон с редовете червени кадифени столове беше прорязана от ярък лъч, който се заби в екрана. Сто чифта очи, напомнящи бели луковици в буркан с марината, едновременно се насочиха в една посока и се впиха в една точка. Сърцата се свиха в мъчително предчувствие.

В мрака захърка Мелани Жанс.

Точно в полунощ вратата се отвори, хвърляйки върху освежения от дъжда паваж червеникав отблясък. Първите зрители излизаха, като се препъваха, дрехите им бяха буквално мокри от пот, а вратовете им се бяха вдървили в очакване на смъртта. Десетки зяпачи стояха отвън и образуваха двойна верига. Те брояха на глас живите, смееха се и крещяха: 92, 93, 94, 95... Мълчание. 96, 97. В пламтящото гърло на „Селект“ още се движеха някакви сенки. Най-последно излязоха последните: 98, 99.

Тълпата потръпна от неочакван порив на студен вятър.

Някаква жена изстена.

Мъжете опънаха шии. Някой, пристъпвайки нерешително от крак на крак, тръгна напред с ръце в джобовете. Най-последно хората се осмелиха да влязат вътре.

Мелани Жанс, четирийсет и две годишна, специалистка по информатика във Версайл, лежеше на стола с рани от нож по тялото. Конвулсивно свитите ѝ пръсти стискаха жълтото билетче — пропускар за ада.

Обстоятелствата по смъртта попаднаха във вестниците на Уе, Сартурвил и Аниер. Но тъй като започваше лятото, парижките вестници, сякаш се бяха наговорили, поместиха съобщението на осма страница. Същия ден започна следствието.

Морс вдигна от пода синята призовка, която му беше пхнал под вратата мотоциклетист от префектурата на департамента Ивелин, закрепил я между чашата с четката за зъби и зелената пластмасова кутийка, където държеше самобръсначка „Жилет“ с двойно ножче и четката за бръснене. След това изпи една чаша вода и се поздрави с гениалното си хрумване. Беше сигурен, че отсега нататък салонът винаги ще бъде пълен.

Вечерта пред „Селект“ се събра тълпа от две или три хиляди души.

Матюрен свали плаката за филма „Психо“, грижливо го нави на руло и го замени с афиши, представящи потъващ кораб и давеци се хора с черни дупки вместо уста и ръце, прострени към някакъв невидим спасител. След това зае мястото си на касата.

През периода между 26 май и 1 юли, когато полицията затвори заведението, умряха в следния ред: Жозе Ренолд, моделиерка от Бри сур Сен (намериха я удавена в креслото след прожектирането на непризнатия от критиците „Титаник“); Леон Мьоркаде Боасо, banker от Ливорно (дошъл случайно на „Парижката света Богородица“ и споделил участва на Феб: лежеше на третия ред, поразен от удар с кинжал); Зелда Тон, бакалка — пенсионерка от Ферте Мишар (беше заплатила 1000 франка, за да види „Айседора“, и умряла като героинята, задушена със собствения си вълнен лилаво-бежов шал); циганинът Ударения Шкаф (когато светна осветлението, той лежеше с малка дупчица в черепа, точно като президента от „Хищника“ с Лино Вентура в главната роля); Шарлот Метан, фризьорка от Уе (нейното прекрасно младо тяло беше приковано към червеното кадифе със стрела, много напомняща онези, които със свистене разсичат въздуха и убиват във „Форта на Апахите“); Естер Розоар, плетачка на дантели от улица Сантие (тя беше на двайсет години, когато влезе в киното, и минаваше сто, когато я изнесоха от „Малкия голям човек“); Робер Льолон, майстор на камини от Енен Лиетар (прорязан от четирийсет и осем картечни откоса и без здрава кост, като че ли беше паднал от ужасна височина — той беше искал много да види отново „Кинг Конг“); Манстер Ростен, съдържател на нощен бар в Шантий (беше загинал от няколко откоса на „томпсън“ и петнайсет попадения от браунинг, както любимият му герой, бандитът, за живота на когото се разказва в известния филм „Човекът с белега“). След това беше дошъл редът на Жанин Орсенар, цветарка от Тулон, омъжена за учител по английски език (тя обожавала Ален Делон и неведнъж беше пресичала Франция, за да види пак и пак „Непокореният“ Ален Кавалие. Беше получила същата рана, каквато имаше нейният идол, и умря щастлива на първия ред). На следващия ден Н. Л. Торк, управител на супермаркет, сподели ужасната участ на героя от „Клане в Тексас“. (Във филма, ако си спомняте, режисьорът Тоб Хупър показва как с бензинова резачка разрязват убит с изстрел в гърба дървар.) Събирането и изнасянето на останките на Н. Л. Торк дадоха на

вечерните вестници повод да се разразят в серия многословни статии и да публикуват снимките на шестнайсетте полицаи с носилки, на които лежаха окървавените части на Торк. На другия ден местните радиостанции предадоха воплите на вдовицата, която с хлипания разказваше как предната вечер мъжът ѝ я напуснал, оставяйки я с треперящите от страх деца пред телевизора, чиито предавания изведнъж бяха станали безвкусни за него.

Но вместо да пресекат нездравите възжеления на тълпата, страданията на вдовицата събудиха особен интерес: сега вечерно време пред киното се събираха най-малко петнадесет автобуса на телевизионни студии, десетки коли със СВЧ-предаватели на национални и чужди радиостанции, които снимаха и записваха интервюта с хилядите обезумели хора, решили да рискуват живота си. „Селект“ побираше само сто зрители, поради което от седем часа вечерта пред касата започваше стълпотворението на любителите на силни усещания, въоръжени с игли за шапки или ножове. Ранените наброяваха десетки до момента, когато пристигаше отделение полицаи, които поставяха прегради.

На 5 юни някакъв журналист на име Константен Обло, работещ в Ен Би Си, успя да се вмъкне в салона. Прожектираше се „Бунтар без кауза“. Обло предаваше пряк репортаж с помощта на миниатюрен микрофон. Описанието на атмосферата, царяща в „Селект“, завладя слушателите на програмата. Краят му обаче беше съдък, шумът на залата беше заглушен от силна въздишка — последния дъх на Константен Обло, когото намериха след края на филма с волан от „олдсмобил“ в гръдния кош. Бледното му, изцапано със засъхнала кръв лице изразяваше безкрайно учудване.

А лицето на Леонора Смит-Тобел, дъщеря на известен панамски милиардер, обратно, беше изкривено от ужас, когато я сваляха от стола, на който беше разпъната в мрака като робите от „Спартак“ на Стенли Кубрик. На следващия ден от салона изнесоха трупа на Ангус Мийар, австралийски студент, решил да провери съдбата с „Империя на чувствата“ (той бил задушен и скопен и не можа да разкаже какви чувства е изпитал при това). Впрочем както и Антоан Любоа, учител от Иври, който преди това не беше гледал „Челюсти“ (челюстите не го подминаха, разрязвайки го на две в кадифения полумрак на „Селект“).

Четвъртък вечерта даваха „Клут“ с Джейн Фонда. Ахмед Раши, културно аташе на посолство в Бон, падна, без да става от стола, от двестаметрова височина, и лежеше, посипан с парчета стъкла. След прожекцията салонът приличаше на стъкларски магазин, посетен от слон. В петък цената на едно място в „Селект“ скочи на 2000 франка, а Матюрен Морс покри столовете с миеща се пластмаса, гарантирайки хигиената и облекчавайки труда на чистачките. И точно навреме, тъй като Еме Кракос се натъкна на мина, като Морис Биро от „Такси за Тобрук“ — кадифето не пострада.

Еме Кракос можеше да си позволи скъпата смърт. Както и Силом Разхе, царят на бамбуковите играчки, покосен от автомат, подобно на героя от „Мостовите на Токо Ри“. Същата сутрин „Юманите“ публикува зловна статия, препечатана следобед от целия ляв печат: с какво право пролетариатът е лишен от право на страх в „Селект“? Нима смъртта „като във филм“ е само за богатите? Под палката на умел диригент и при подкрепата на големите кинематографски тръстове, на които бяха подчинени и разпространителите на филми, и печатът, се развихри скандал, надигна се вълна от негодувания: последва питане в парламента, започна задкулисна борба на влиятелни сенатори, в люлката им бяха задушени инициативите на полицейския комисар на Уе, на следователя и на контраразузнаването. Матюрен Морс събираше сините призовки, писмата с оскърбления, които дори не отваряше, повикванията в кметството и ги складираше в гилза от снаряд, която беше наследил от дядо си и му служеше като подставка за чадъри.

Всяка вечер той излизаше от къщи, слизаше с асансьор в гаража и сядайки в стария ръждясал фиат, потегляше към предградията. Беше щастлив. Сърцето му биеше радостно при мисълта за неприятностите, които беше доставил на хорицата. Матюрен отваряше касата в осем часа, продаваше стоте билета за десет минути, след това затваряше вратата с кръглите стъкла и отиваше в операторската кабина. Лентите с вечерния филм вече бяха там. С несръчни движения нанизваше първата ролка на блестящата ос, издърпваше дяволската серпантина, в която се криеше смърт, оглеждаше зъбците и пускаше ръчката. Точно в 21,00 синкавият лъч пронизваше черната сърцевина на задимения салон, изтръгвайки от устата на зрителите стон на ужас.

Миналата през юни серия филми за Дракула погуби осем души! Мишел Лансие, Франсоаз Ледюк, Ливос Ваал, Хортензия Кразюки, Бернар Ноар, Роже-Луи Андревон, Филип Лузен и Д. Т. Шолстиц. Усмивката на Матюрен се превърна в озъбване, когато от калъфа отлепваха най-известния от критикарите — Луи Миньон Халиби: той умря със смъртта на един от преследвачите на Дейвид Карадин от „Змийско яйце“ на Бергман. Като по общ сигнал се появиха злостни критични статии най-напред в един, а след това и в друг седмичник, където се отпечатваха кинопрограмите.

Като съвсем незначителна се оцени смъртта на Анжил Мезакон по време на прожекцията на „Дай ми убежище“, тъй като дори интелигенцията не призна филма като достоен за внимание. Теодор Батик, метач сенегалец, умря в атмосфера на пълно равнодушие, но ужасната гибел на Паула Негро имаше ефект на електрошок.

Тази кинозвездичка метиска, която едва можеше да свърже две думи и беше изпитала маса унижения, за една вечер можеше да стане надежда и опора на френското кино, ако не я бяха събрали буквално с чаена лъжичка от пода под столовете. Тази вечер се въртеше „Лудия Пиеро“ на Годар, където Белмондо по свой начин разрежда взривоопасната ситуация. В Азия войната беше свършила. В Близкия изток тероризмът започна да намалява. Паула Негро стана героина на световния печат, а за „Селект“ се заговори по страниците на вестниците от Лос Анджелис до Архангелск.

Сякаш по много точно направена сметка смъртта на следващите зрители беше завидно лека: Роже Лапуант, фермер, заспа мирно вечния си сън на седалката като бащата на Джеймс Дийн от филма „На изток от рая“. Сенсо Лоренци, звукооператор от Греолер, отиде на оня свят с усмивка на екстаз, като самоубиеца с прерязани вени от филма „Дяволът в мисис Джонс“.

Когато страстите се успокоиха, нормалното положение изведнъж се възстанови: Андре Пенсо, опаковачка от завода за електронни части, изгоря жива, гледайки „Страданията на Жана д'Арк“ на Драйер. Тя беше пестила от всичко, за да си купи място за 3000 франка. На обгорения стол надянаха нов калъф, а на следващия ден билетите бяха разграбени от стотина истерички. Съдбата нанесе на Аделин Маузер удар в гърба със стрела: прожектираше се „Избавление“.

Цената на един билет скочи на 4000 франка. Като научи за това, министър-председателят произнесе разгромяваща, но безполезна реч. Няколко месеца преди това самият той беше взел решението за свободните цени и това помогна на Матюрен Морс. Жертва на поредната вечер беше някаква бременна безработна, която в навечерието се беше отказала от мястото на контрольор в завод за безалкохолни напитки. Вместо, застанала край конвейера, да протрива до кръв пръстите си, тя беше предпочела да иде на „Портокал с механизъм“ и се прости с живота под бастунени удари като скитникът под моста. Хората, дори тези, които от вежливост бяха пуснали тази нежелаеща да работи жена да прережи опашката, бяха обхванати от тягостно недоумение.

Една събота вечер в края на юни пред „Селект“ спряха десетина сиви и черни лимузини. От тях излезе министърът на вътрешните работи и тринайсет от най-близките му сътрудници. Те влязоха в миниатюрната сграда, заплащайки четиринайсет пъти по 5000 франка / нови/, взети от „черната каса“ на министерството, и седнаха на четиринайсет стола, които полицаите услужливо им държаха. Седяха като гълтнали бастун. Презрително издали напред брадички, без да отворят уста, изгледаха от начало до край „Мосю Верду“. От тях, както каза по-късно един от зрителите, лъхаше на лимонов лосион и мастило от Ватерман.

Една минута преди полунощ върху сакото на министъра на вътрешните работи бликна кървав поток, младият Лионел Бреноа остана без глава, когато Чарли Чаплин пристъпи към гилотината...

Пребледнелият министър и тринайсетте му сътрудници станаха и се насочиха с механична стъпка към изхода. Така беше приключено с единствената версия, представена като обвинение срещу негодника, притежател на „Селект“, която се опитваше да даде логично обяснение на необяснимата серия от убийства. Защото именно те бяха седели около нещастното момче, до което не можеше да се добере никакъв убиец. На следния ден всички те връчиха на президента на републиката обща молба за оставка, която веднага беше приета. Но вече беше много късно. Под сводовете на Бурбонския дворец се разрази невиджана парламентарна криза: с какво се занимава полицията? До какво падение сме стигнали, щом се обезглавява дете

пред стекла се публика и пред очите на висшите представители на властта? Кой е виновен???

„Селект“ се превърна в обект на поклонение. От пет часа вечерта малкото кино сияеше с нежни светлини, заобиколено от черния кръг на зяпачите. Предприемчиви лица купиха завода и газовия склад, събориха ги и построиха гигантски трибуни, откъдето се виждаше добре кубчето, покрито с розова мазилка и блестящият му фронтон. Бързо се дострояваха десетина ресторанта с изглед към входа на „Селект“ (за десерт — изнасяне на трупа; дават се бинокли под наем), прокарваше се писта за излитане и кацане на леки самолети, привършваше обзавеждането на хотелски комплекс с осем хиляди легла и се изграждаше път, свързващ предградието с националната пътна магистрала. Матюрен Морс със смокинг от розов фай със сребърни галони, с кървавочервена връзка и ръкавици с цвят на прясно масло излезе от кацналия на покрива на „Селект“ вертолет под силните викове на тълпата и влезе в сатанинската си клетка-каса. Именно там го арестуваха шестнайсетте полицаи от бригадата за борба с бандитизма. Това стана във вторник на 1 юли в 20,00 часа.

До този ден той беше спечелил 16 826 329 франка. Цяла бригада данъчни инспектори се нахвърлиха да изучават ученическите тетрадки, които служеха на Матюрен Морс за счетоводни книги; записано беше всичко с точност до последния сантиметър. Разузнаването разпрати свои хора из цялата страна от Комерси ан Минервоа /където беше роден притежателят на киното, което убива/ до Сен Жан д'Арни /където беше лицето, в който беше учил/, претърси и Париж, където двайсет и две годишният Матюрен Морс беше пристигнал, за да работи като всички хора. Два пъти беше печелил от лотария смешни суми, веднъж беше посетил Америка с чартърен полет, карал беше отпуската си във Вандея в мелница, която беше откупил от някакъв чичо по майчина линия, почти нямаше приятели, родителите му отдавна бяха починали, политическите възгледи и половият живот на Морс бяха покрити с мрака на тайната, а освен това не вярваше в бога. Същество като вас и мен, което умело е крило от другите чудовищните си наклонности. Животът не беше се отнесъл много сурово с него. Беше водил безинтересен и доста празен живот с редки изблици на бунтарство, какъвто водим всички ние. Нищо в него не беше

предвещавало, че веднъж ще купи това малко кино и ще го превърне в епицентър на гигантски умствен трус.

Ноц! Но в моргата бяха отнесени трийсет и два трупа.

Вестник „Матен“ от 3 юли писа:

„Матюрен Морс, притежателят на киното-убиец, предлага на следователя да го замести в «Селект»!!!

Неочакван обрат в делото «Селект» — Матюрен Морс, задържан под стража по искане на прокурора на департамент Ивелин, предлага на следователя Жорж Ола да заеме неговото място в операторската кабина на «Селект»! По такъв начин той се опита да докаже, че неговото присъствие там, където са станали трийсет и две убийства, съвсем не значи, че той е бил инициатор на престъпленията или техен изпълнител. От момента на арестуването му от бригадата за борба с бандитизма Матюрен Морс отрича участието си в тези убийства. Не възразявайки, че идеята за прословутата реклама «ЕДИН ФИЛМ, ЕДНА СМЪРТ» е именно негова, той твърди, че това е бил само трик и нищо повече. Решението на следователя Ола ще бъде обявено утре /от нашия специален кореспондент Гидеон Моано/.

На 4 юли в пет часа следобед керван от автобуси и полицейски коли мина вратите на Съдебната палата и се насочи към Уе.

В брониран фургон „Пежо“ седяха полицаят шофьор, следователят Жорж Ола, помощник-прокурорът, Матюрен Морс между двама полицаи, председателят на адвокатската колегия и адвокатът, назначен за защитник на притежателя на „Селект“.

Огромна тълпа четвърто денонощие денуваше и нощуваше пред „Селект“. Ръсеше дъжд. Матюрен Морс излезе от колата и небето се освети от неимоверен брой фотосветкавици, Малката група се отправи към киното, загубило се сред гигантската тълпа и морето от автомобили, стигащи до хоризонта. Пред двукрилата врата със стъкла-илюминатори Матюрен Морс с тъга забеляза, че червената боя е издраскана и изписана от горе до долу. Мазилката беше смъкната —

стотици манияци я бяха разграбили за сувенири. А от новичкия неонов надпис пак липсваха двете „е“ и името отново се четеше; „С... л... кт“.

„Слкт“, „слкт“... Точно такъв звук издаваха подметките, когато малката група официални лица влизаше през задния вход на „Селект“. Матюрен Морс с уморен вид щракна електрическия ключ и малкият салон зейна като паст със зъби-столове, обвити в пластмаса. Във въздуха висеше миризма на евтин одеколон, но и той не можеше да надвие сладникавия аромат на кръв. Следователят се обърна към Матюрен Морс и впи строг поглед в него. Матюрен Морс наведе очи.

Всички седнаха.

„Уих-х-х“ — изстенаха калъфите.

Киномеханикът от префектурата дрънкаше някакви жезла зад прозорчетата на будката. Матюрен Морс се изкашля:

— Господин следовател, мисля, че за удобство на демонстрацията и обективност на заключението си струва да се напълни салонът. Защото, ако злата участ трябва да срази едного от сто зрители, всичко трябва да става в съвсем... ъ... — нормални условия... Единствената разлика ще бъде, че аз ще съм тук, а вие, господин следовател, ще играете ролята на хипотетичния убиец, която без всякакви доказателства окачихте...

Двамата полицаи се сепнаха и смутено погледнаха към съдебния чиновник... Следователят сви рамене, стана и свали шлифера си. След това сухо заяви:

— Да бъде вашата.

И се отдалечи. Малко по-късно в салона влязоха няколко десетки полицаи, офицери от полицията, разузнаването, както и осведомители и сътрудници на контраразузнаването. Когато салонът се напълни, светлината угасна — светеха слабо само жълтите и зелените крушки над резервния изход.

Матюрен Морс се наклони към съседа си:

— Какво дават днес?

Полицаят дръпна нервно веригата на белезниците и измънка:

— Не знам.

Някой от края на реда прошепна:

— „Грите прасенца“ на Уолт Дисни.

Вълна истеричен смях премина по редовете, изпълнени с официални лица, полицаи и всякъкъв вид тайни агенти. Матюрен

Морс пребледня:

— Това шега ли е?

Той се обърна към квадратните прозорчета на операторската кабина и извика:

— Шегувате ли се, господин следовател? На всички е добре известно, че във филмите на Уолт Дисни никога няма убийства!!! Вие искате на всяка цена да докажете, че убиецът съм аз! А ако днес никой в салона не загине от насилствена смърт? Нечестна маневра! Аз...

Полицаяте го задържаха със сила на стола. Онзи, който седеше отляво, изсъска:

— Млъквай, Морс! Не си видял филма.

Екранът светна. Разнесоха се звуците на добре познатата песничка:

„Не ни плаши злият вълк, злият вълк...“

В мъглявата светлина от лъча Матюрен различаваше призрачни лица, покрити с пот от страх — всички днешни зрители гледаха към него.

Не се наложи да чакат дълго. Усъмни ли се или не? Той беше уверен, че лошият вълк няма да изяде нито едно прасенце! Кадрите от филма подскачаха пред очите му, а песничката буквално се забиваше в гръбначния му мозък като ледена игла. И когато видя сцената, в която злият вълк мечтае за препечено прасенце с ябълка в устата, когато видя сладостните движения на злокобния лакомник, облизващ с червен език острите си бели зъби, изведнъж разбра. Разбра, че е ударил неговият час. Матюрен Морс отвори уста да закрепци.

Тук обаче се разтвориха стоманените двери на адския крематориум. Яростен пламък подгони неродения вик обратно към гърлото на Матюрен Морс.

Някой нададе вопъл, във въздуха се разнесе противната миризма на изгоряло месо. Грейна светлина, която проби гъстия дим. Матюрен Морс все още чуваше как около него се вдигна ужасен шум, в който се преплитаха отсечени заповеди, свирки, тропот на крака. Звуците се отразиха о стените на салончето, върнаха се назад и потънаха в

обгорилата дупка, която някога му беше служила за уста. Светлината премигна, удари с непоносима болка изцъклените му очи.

Мрак. Болка. Шум.

Нещо пречеше на челюстите му да се затворят, нещо горещо и сладко. След това зъбите му щракнаха, над него се наклониха следователят, полицаите, адвокатът, изплашени зрители, неуспели да съдържат пристъпите на повръщане. Усещаше всичко това, пропадайки към дъното на кладенеца, в който предстоеше да се стопи съзнанието и да угасне изстиващата искрица живот. Той уплашено издиша:

— Мамо...

И с последни сили, със сетните сили на измъчената си плът изкрещя:

— Не съм аз! Не съм аз! Не можете да разберете! Аз нямам нищо общо, нищо общо! Беше рекламен трик. Рекламен трик...

Малко по-късно полицаят, който пазеше зарозовялото му се тяло, подобно на препеченото прасенце от анимационния филм, забеляза, че държи в ръка ябълка. Печена ябълка. Той я погледна нерешително и впи зъби в сладката ѝ сърцевина.

И си изгори езика.

Публикувано в сп. „Наука и техника“, броеве 21–22/1990

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.